

Riksdagen Uppteckningar vid EU-nämndens sammanträden 2016/17:40

SVERIGES
RIKSDAG

Fredagen den 2 juni

§ 1 Rättsliga och inrikes frågor

Justitie- och migrationsminister Morgan Johansson

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 18 maj 2017

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 8–9 juni 2017

Anf. 1 VICE ORDFÖRANDEN:

Jag hälsar EU-nämndens ledamöter välkomna och förklarar sammanträdet öppnat. Välkommen, justitie- och migrationsminister Morgan Johansson!

Första punkten på listan är Återrapport från möte i rådet den 18 maj 2017. Finns det något utöver det skriftliga att tillägga?

Anf. 2 Justitie- och migrationsminister MORGAN

JOHANSSON (S):

Nej, herr ordförande.

Anf. 3 VICE ORDFÖRANDEN:

Då går vi över till dagordningen, som för statsrådets del börjar med dagordningspunkt 4, Den digitala agendan – Tillhandahållande av digitalt innehåll.

Anf. 4 Justitie- och migrationsminister MORGAN

JOHANSSON (S):

Kommissionen presenterade två förslag till direktiv om konsumenträtt i december 2015. Det ena rörde tillhandahållande av digitalt innehåll och det andra försäljning av varor på nätet eller annars på distans.

Det förslag som hittills har förhandlats rör avtal om tillhandahållande av digitalt innehåll. Det kan till exempel handla om att en konsument får tillgång till spel, musik, e-böcker eller filmer som erbjuds på nätet inom EU.

På rådsmötet ska rådet anta en allmän inriktning rörande förslaget om digitalt innehåll. Vi anser att den föreslagna allmänna inriktningen är bra. Den innebär både ett högt konsumentskydd och en god balans mellan näringsidkare och konsumenter. Regeringen stöder därför ordförande-

skapets förslag till allmän inriktning rörande direktivet om tillhandahållande av digitalt innehåll.

Detta har föredragits i civilutskottet, där en ståndpunktsdiskussion hölls redan i maj 2016. Senast information lämnades i civilutskottet var den 16 maj 2017.

Anf. 5 VICE ORDFÖRANDEN:

Detta är ett beslut. Sammanfattningsvis finner vi att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i denna fråga.

Vi övergår till dagordningspunkt 5, Översyn av Bryssel IIa.

Anf. 6 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Ordförande! Detta gäller en riktlinjedebatt om Bryssel II-förordningen. Den handlar om familjemål och innehåller regler om vilket lands myndighet som kan pröva en tvist och om hur domar erkänns och verkställs i andra medlemsstater.

På rådet kommer en policydebatt att hållas om barns rätt att komma till tals i tvister som rör dem, detta i syfte att ge arbetsgruppen ledning inför de fortsatta förhandlingarna.

För det första vill ordförandeskapet att rådet ska bekräfta att en bestämmelse om barns rätt att komma till tals i förfarandet enligt Bryssel II-förordningen ska införas i förordningen. Man vill också att ministrarna ska bekräfta att denna bestämmelse, som ett minimikrav, ska inspireras av artikel 12 i FN:s barnkonvention.

För det andra ska rådet enas om att arbetsgruppen i de fortsatta förhandlingarna ska fundera på om det ska finnas en möjlighet för en medlemsstat att vägra att erkänna eller verkställa ett avgörande från en annan medlemsstat utifrån grunden att ett barn inte har fått komma till tals.

För det tredje ska rådet enas om att medlemsstaterna är fria att i den nationella regleringen av barns rätt att komma till tals gå längre än Bryssel II-förordningen, förutsatt att den miniminivå som ska införas i förordningen respekteras.

För regeringen är det centralt att barns vilja utifrån ålder och mognad beaktas i tvister som rör föräldraansvar. Det är samtidigt viktigt att förordningen ges en sådan utformning att medlemsstaterna får utrymme att själva bestämma under vilka närmare förutsättningar och på vilket sätt ett barns åsikter ska inhämtas.

Regeringen anser att dessa målsättningar beaktas i ordförandeskapets förslag. Sverige och samtliga övriga medlemsstater har tillträtt barnkonventionen, som ska tjäna som inspiration för förordningens bestämmelser. Regeringen bedömer därför att Sverige bör kunna acceptera förslaget och att det läggs till grund för de fortsatta diskussionerna på arbetsgrupp-nivå.

Detta föredrogs den 14 februari i civilutskottet, där stöd gavs för denna ståndpunkt.

Anf. 7 JONAS SJÖSTEDT (V):

Ordförande! Tack, ministern, för föredragningen!

Jag tycker att det ser bra ut med den linje som regeringen har. Barnperspektivet är avgörande i denna typ av frågor. Det är också viktigt att

understryka att man har möjlighet att gå längre och ha en bättre lagstiftning.

Det hänvisas till FN:s barnkonvention, och det tycker jag är avgörande. Kommer regeringen på något sätt att lyfta fram vikten av att göra barnkonventionen till lag nationellt och på så sätt stärka barns rättigheter i detta och andra fall? Finns det någon sorts överblick över hur det ser ut i olika medlemsstater när det gäller att inkorporera barnkonventionen fullt ut i den nationella lagstiftningen?

Anf. 8 VICE ORDFÖRANDEN:

Jag vill upplysa om att den första delen i frågeställningen nog ligger lite utanför EU-nämndens möjligheter att diskutera.

Anf. 9 Justitie- och migrationsminister MORGAN

JOHANSSON (S):

Så är det nog. Den överblick som Jonas Sjöstedt efterfrågar, hur det ser ut i EU:s medlemsstater, finns nog inte, i alla fall inte vad jag har sett.

Regeringen arbetar med ett lagförslag som handlar om att göra barnkonventionen till svensk lag, men det är en inrikespolitisk diskussion i första hand.

Anf. 10 JONAS SJÖSTEDT (V):

Det finns ingen som ifrågasätter att varje parlament bestämmer över nationella lagar, allra minst vi, men det är en politisk diskussion om barns rättigheter. I det här fallet är det högst relevant att ta upp barnkonventionen, vilket man också gör här. Det är klart att det rättsliga skyddet är starkare om man faktiskt har gjort det till lag. Därför tycker jag att det vore intressant att få en överblick över den fortsatta diskussionen.

Anf. 11 Justitie- och migrationsminister MORGAN

JOHANSSON (S):

Jag har inget att tillägga. Läget är som det är.

Anf. 12 VICE ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning i denna fråga.

Vi övergår till dagordningspunkt 6, Insolvens.

Anf. 13 Justitie- och migrationsminister MORGAN

JOHANSSON (S):

I november förra året presenterade kommissionen ett förslag till direktiv på insolvensrättens område. Förslaget rör, som ni vet, tre områden: regler för rekonstruktion av företag som råkat i ekonomiska svårigheter, regler som ger företagare möjlighet till en andra chans och regler med åtgärder för att göra insolvensförfaranden effektiva.

Ordförandeskapet har inför rådsmötet presenterat ett underlag med två frågor som ska tas upp till riktlinjedebatt. Den första frågan tar sikte på rättsliga och administrativa myndigheters roll i förfarandet, och den

2016/17:40

2 juni

andra frågan rör i vilka fall medlemsstater ska kunna kräva att en rekonstruktör utses i förfarandet.

Regeringen anser att det är viktigt med flexibla regler om sådana frågor så att direktivet ger utrymme för att på nationell nivå utforma ändamålsenliga regler eller behålla befintliga regler som fungerar väl. Regeringen har bedömt förslaget som flexibelt i de två frågorna. I båda fallen är ordförandeskapets avsikt att få RIF-rådet att ställa sig bakom en inriktning som innebär ännu mer flexibilitet för medlemsstaterna. Regeringen kan stödja ordförandeskapet i det. Detta var uppe i civilutskottet den 16 maj.

Anf. 14 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag kan tycka att vi inte bör lägga detta på EU över huvud taget, men eftersom det finns en linje som går mot mer flexibilitet kan vi köpa det i nuvarande läge, i alla fall tills vi kommer fram till beslut i frågan. Sedan får vi se var vi landar.

Jag anmäler ingen avvikande mening men däremot en synpunkt.

Anf. 15 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Inriktningen är att vi eftersträvar flexibilitet.

Anf. 16 VICE ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Nästa punkt är dagordningspunkt 7, Penningtvätt.

Anf. 17 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Det handlar om ett förslag till direktiv om åtgärder mot penningtvätt, på straffrättens område. Kommissionens förslag till direktiv kom i december 2016 och är en del av kommissionens åtgärdsplan för förstärkning av kamp mot finansiering och terrorism.

Det har hållits ett antal rådsarbetsgruppsmöten under våren 2017. Förhandlingarna avslutades den 10 maj och har inte inneburit några svårigheter för svensk del. Vid rådsmötet kommer beslut om en allmän inriktning att fattas. Regeringen välkomnar ett sådant beslut då minimikrav på detta område kan förväntas bidra till förbättrade möjligheter till effektivt gränsöverskridande samarbete mellan brottsbekämpande myndigheter mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

I övrigt hänvisar jag till det skriftliga material som har överlämnats till riksdagen. Detta föredrogs i justitieutskottet i går, den 1 juni.

Anf. 18 VICE ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi övergår till dagordningspunkt 8, Dataskydd inom unionens institutioner och organ.

Som ni vet är förhandlingarna om den allmänna dataskyddsförordningen avslutade. Förordningen börjar tillämpas i maj 2018. Dataskyddsförordningen har ett brett tillämpningsområde och gäller för bland andra myndigheter och företag i medlemsstaterna.

Under förhandlingarna om den allmänna dataskyddsförordningen fanns en samsyn om behovet av att även se över dataskyddsregleringen för EU:s institutioner. I dataskyddsförordningen anges därför att kommissionen ska lägga fram ett sådant förslag till modernisering.

I januari i år presenterade kommissionen sitt förslag till en ny förordning som ska ersätta förordningen från år 2000. Förslaget innebär en anpassning av regleringen för EU:s institutioner till principerna och bestämmelserna i den allmänna dataskyddsförordningen.

Förhandlingarna har drivits på i hög takt under våren, och Coreper gav sitt stöd till ett kompromissförslag den 10 maj 2017. Vid rådsmötet ska förslaget tas upp för beslut om allmän inriktning.

Enligt regeringens uppfattning är det angeläget att samma skyddsnivå gäller oavsett om det är en EU-institution eller en myndighet i en medlemsstat som behandlar personuppgifterna. Vi har därför välkomnat kommissionens förslag.

Regeringens arbete för att beakta öppenhetsaspekterna i förordningen har resulterat i att det nu finns en artikel som anger att EU:s institutioner är skyldiga att förena rätten till skydd för personuppgifter med rätten till tillgång till handlingar i enlighet med unionsrätten.

Regeringens bedömning är att det förslag som ska tas upp vid rådsmötet ger ett starkt och välbalanserat personuppgiftsskydd och motsvarar det som kommer att gälla i medlemsstaterna.

Regeringen avser därför att ställa sig bakom rådets allmänna inriktning.

Detta var föremål för skriftlig information till konstitutionsutskottet den 16 maj, och ingen har haft några invändningar mot det.

Anf. 20 VICE ORDFÖRANDEN:

Sammanfattningsvis finns det stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Dagordningspunkt 9, Övriga frågor. Då justitieministern inte har något att redovisa går vi vidare till punkt 11, Övriga frågor. Det gäller det kommande ordförandeskapets arbetsprogram och föredragning av den estniska delegationen. Vi nöjer oss med informationen att detta kommer upp.

Vi går vidare till dagordningspunkterna 13 a och b om skydd av migrerande barn.

Anf. 21 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Den 12 april 2017 presenterade kommissionen sitt meddelande om skydd för migrerande barn. Regeringen har välkomnat meddelandet. Det maltesiska ordförandeskapet har mot bakgrund av meddelandet tagit fram ett förslag på rådsslutsatser avseende skydd för migrerande barn.

Regeringen anser att det är positivt att vi får rådsslutsatser inom detta angelägna område som tydligt välkomnar kommissionens meddelande och vikten av skyddsåtgärder som rör barn. Regeringen föreslår att Sverige stöder rådsslutsatserna.

På rådsrådet kommer även en riktlinjedebatt på samma ämne att hållas. Ordförandeskapet har bland annat efterfrågat medlemsstaternas synpunkter på nationella erfarenheter som visat sig effektiva i skyddet av barn samt förslag på hur vi effektivt kan samarbeta i dessa frågor för att skydda barn.

Regeringens erfarenhet är att det är viktigt att göra rätt insatser så tidigt som möjligt och att arbeta utifrån en helhetssyn som tar hänsyn till det enskilda barnets specifika situation. Detta bör också vara vägledande för olika aktörers samarbete och samverkan kring skyddet av barn.

Det finns såklart stor anledning för Sverige att dela med sig av sina nationella erfarenheter eftersom Sverige har tagit emot så många ensamkommande minderåriga.

Detta var uppe i socialförsäkringsutskottet i går, den 1 juni.

Anf. 22 CAROLINE SZYBER (KD):

Herr ordförande! Ståndpunkten i dagens handlingar skiljer sig från den faktapromemoria som regeringen hade tidigare i maj. Det som har tagits bort är dessa ord: inklusive återvändande och familjeförening.

Vad beror det på?

Anf. 23 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Avsikten med det är inte någon substansförändring.

Anf. 24 Kanslirådet ROBERT LARSSON:

Det är samma ståndpunkt men mer koncist uttryckt.

Anf. 25 CAROLINE SZYBER (KD):

Vi ställde frågor om detta även på fackutskottet i går. Efter det tittade vi lite på det, och vi tycker inte att det blir samma tyngd.

Kristdemokraterna vill därför anmäla en avvikande mening som lyder: Vi vill i överensstämmelse med kommissionens rekommendationer till skydd för migrerande barn inkludera även familjeåterförening och återvändande som varaktiga lösningar. Detta bör inkluderas i Sveriges ståndpunkt, i sista meningen där orden ”inklusive familjeåterförening och återvändande” infogas, och sedan avslutas meningen.

Anf. 26 TINA ACKETOFT (L):

I ljuset av detta som nu kom upp från Kristdemokraterna vill vi också ställa oss bakom detta. Men om det inte är någon skillnad i sak kanske regeringen kan tänka sig att införliva detta i den svenska ståndpunkten.

Det kanske är mer en diskussion om formuleringar än substans. Men om det underlättar för EU-nämnden är vi givetvis beredda att gå nämnden till mötes.

Anf. 28 VICE ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för det. Det underlättar dessutom för sekretariatet.

Sammanfattningsvis finns det stöd för regeringens *här* redovisade ståndpunkt.

Vi övergår till dagordningspunkt 14, Övriga frågor. Då det inte finns något att redovisa går vi vidare till punkt 15 a–g, Reform av det gemensamma europeiska asylsystemet och vidarebosättning.

Anf. 29 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Detta är den stora fråga som diskuteras just nu, men det är fortfarande bara lägesrapporter vi har att hantera.

Det förhandlas sammanlagt sju rättsakter på asylområdet. Den 11 maj ägde överläggning om samtliga av dessa rättsakter rum i socialförsäkringsutskottet.

Med största sannolikhet kommer man att på det kommande RIF-mötet att behandla denna punkt som en lägesrapport. Det innebär att ordförandeskapet kommer att lämna lägesbeskrivningar rörande förhandlingarna om de olika rättsakterna. Vi förutser därför inte någon diskussion kopplat till denna dagordningspunkt.

Vi kommer som tidigare att hålla er underrättade om den fortsatta händelseutvecklingen, och jag återkommer om det finns behov av att justera ståndpunkterna.

Anf. 30 JONAS SJÖSTEDT (V):

Ordförande! På detta område finns det många delade meningar om vad politiken egentligen innebär på EU-nivå.

Vänsterpartiet ser en uppenbar risk att detta paket innebär att man avhänder sig möjligheten att ha en mer progressiv lagstiftning på avgörande delar av detta område. Vi tycker också att det bygger på tankarna bakom avtal liknande det som man har med Turkiet, som i praktiken sätter asylrätten ur spel och inte skyddar asylrätten.

Vi vidhåller därför den rad av avvikande meningar som vi har lyft upp i utskottet på de olika punkterna.

Anf. 31 MIKAEL CEDERBRATT (M):

Herr ordförande! Sverige fick så att säga lite fri tid från att ta emot omplacerade eftersom vi hade tagit emot så många. Den 7 juli löper denna tid ut. Men nu när Migrationsverket ska sätta igång processen och frågar framför allt Grekland får man svaret att det inte finns några att skicka från Grekland.

Det gör mig lite undrande. Handlar det om administration eller något annat? Eller har de försvunnit i övriga Europa? Har statsrådet några tankar kring det?

Dessutom: Hur går det med vidarebosättningen? Det är ju en väsentlig fråga.

Jag har uppfattat att detta är en informationspunkt, men jag vill ändå påminna om att vi har ett antal avvikande meningar. Nästa gång det blir överläggning om skyddsgrundsdirektivet kommer vi från moderat håll att anmäla en avvikande mening om att tidsbegränsat ska vara huvudregel, bortsett kvotflyktingar.

Anf. 32 CAROLINE SZYBER (KD):

Jag instämmer i det som Moderaterna säger. Så länge det är en informationspunkt nöjer vi oss med att påminna om våra avvikande meningar, men om det skulle bli skarpt läge går vi vidare.

Anf. 33 TINA ACKETOFT (L):

Det står att det är lagstiftningsöverläggningar, så det är väl inte bara en informationspunkt utan också ett åsiktsutbyte. Eller är det enbart information? Jaha, det är en lägesrapport.

Men om det skulle bli en informell punkt över en lunchmacka eller så vill vi påminna om våra tidigare ställningstaganden.

Anf. 34 JONAS SJÖSTEDT (V):

Om jag har förstått det rätt är också 15 g uppe till behandling. Här är frågan om man ska använda sig av direktiv eller förordning som verktyg. Direktiv ger en annan möjlighet att nationellt utforma lagstiftning medan förordning har en direkt rättsverkan.

Vad är regeringens ståndpunkt här? Föredrar man direktiv eller förordning? Vi tycker att det rimliga vore att hävda att det ska vara direktiv.

Anf. 35 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Den formella gången är att detta är en lägesrapport. Vi förankrar ståndpunkterna i EU-nämnden när det är skarpt läge. Men ståndpunkterna inför våra förhandlingar är förankrade i socialförsäkringsutskottet på samtliga dessa punkter. De avvikande meningar ni har är alltså redan registrerade där. Allt detta förankrades i socialförsäkringsutskottet den 11 maj. Men formellt sett rör det sig bara om en lägesrapport.

Vad gäller vidarebosättning är läget följande. Vi kommer att inleda vår omfördelning från Italien och Grekland under vecka 23. Vi kommer att ta 250 personer per gång.

Vi har också nåtts av informationen att det i Grekland är svårt att återfinna människor som behöver omfördelas. Reglerna är sådana att de syrier som kom efter den 20 mars 2016, efter Turkietavtalet, omfattas inte av omfördelningen. Det är dessutom bara de som har beviljandegrad på över 75 procent som omfattas av omfördelningen. I praktiken är det bara syrier som kom före den 20 mars 2016 och eritreaner som har så hög beviljandegrad.

Vår inriktning har hela tiden varit att Sverige ska göra vad vi har lovat att göra nu när vårt uppskov löper ut. Men det kan bli så att vi inte kommer att ta emot så många som 3 700, som vi har sagt, på grund av att det inte finns så många eritreaner i Italien eller syrier i Grekland som

man trodde. Migrationsverket står i kontakt med de grekiska myndigheterna.

Den viktiga politiska signalen är att Sverige ska leva upp till sina åtaganden. Vi ska göra vad vi kan. Visar det sig sedan att det inte finns så många som vi har lovat att ta emot, ja, då är det så, och då finns det inte mycket att göra.

Hittills har det från Italien och Grekland omfördelats 19 000. När man hade räknat bort Ungerns kvot och ytterligare något var det totalt 98 000 som ska omfördelas. Men nu är det inte säkert att det finns 98 000 att omfördela.

Utöver det har som ni vet drygt 16 000 av de 22 000 från Turkiet vidarebosatts inom ramen för vidarebosättningsbeslutet. Här har Sverige tagit hela sitt ansvar.

Anf. 36 JONAS SJÖSTEDT (V):

Jag skulle som sagt gärna vilja ha en synpunkt på detta med direktiv respektive förordning under punkt 15 g.

Anf. 37 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Jag vill hänvisa till våra avvikande meningar i SfU den 11 maj angående hela punkten.

Anf. 38 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Är det b-punkten om mottagandedirektivet, Jonas Sjöstedt? Är det g-punkten? Där har vi accepterat att det ska regleras i en förordning. Det är ett starkare instrument än ett direktiv om man vill driva fram ökad vidarebosättning, så det ligger i linje med vad vi tycker.

Anf. 39 JONAS SJÖSTEDT (V):

Vidarebosättning är bra. Det ska stödjas. Men jag tycker generellt att man ska undvika förordningar när det finns möjlighet för direktiv, då de ger en annan möjlighet att avpassa lagstiftningen till nationella förutsättningar.

Anf. 40 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Ordförande! En förordning är starkare än ett direktiv. Och på just den här punkten finns det kanske skäl att använda sig av det. Vi vet att det finns ett motstånd från en del länder att över huvud taget diskutera vidarebosättning. Jag tycker alltså att det här går helt i vår riktning.

Man ska också veta att en förordning här inte hindrar oss om vi skulle vilja ta emot fler än som finns inom den kvoten i dag. Vi ökar också kvoten till 5 000. Skulle vi vilja ta emot ännu fler finns det inga hinder för det.

Men det är ett ökat tryck på de länder som inte vidarebosätter.

Anf. 41 VICE ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar utifrån det som sagts här att detta är information. Den tackar nämnden för. Dessutom är de avvikande meningar som finns se-

2016/17:40

2 juni

dan tidigare noterade i protokollet. De har ingen verkan, eftersom detta bara är information.

Jag konstaterar också att mandat från socialförsäkringsutskottet inte gäller som mandat vid ett rådsmöte. Det är här som mandat ges för regeringen att förhandla och fatta beslut i rådet. Men några sådana ställningstaganden är alltså inte gjorda i dag. Detta är information, och den tackar vi för.

Vi går vidare till dagordningspunkt 18, Övriga frågor. Det handlar om information från ordförandeskapet om aktuella lagstiftningsförslag. Finns det något som justitieministern vill tillägga på den punkten?

Anf. 42 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):
Nej, ingenting.

Anf. 43 VICE ORDFÖRANDEN:
Vi tackar för det och lägger det till handlingarna.
Vi går vidare till dagordningspunkt 19, Migration.

Anf. 44 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Ordförande! På RIF-rådet kommer ministrarna återigen att diskutera situationen på migrationsområdet. Antalet migranter som hittills i år har kommit till EU över Medelhavet uppgår till knappt 70 000. Det kan jämföras med nästan 200 000 under samma period förra året.

Majoriteten har kommit till Italien och kvalificerar sig inte för internationellt skydd eftersom de flesta kommer från Västafrika, Bangladesh och Pakistan. Syrier fortsätter dock att vara den största gruppen asylsökande i EU och EES. Afghaner är nummer två, och därefter nigerianer.

Antalet personer i behov av skydd som omfördelas från Grekland och Italien är nu uppe i drygt 19 000. Medlemsstaterna har fyra månader på sig att visa solidaritet och genomföra sina andelar av vad som angavs i de gemensamma beslut som togs 2015. Kommissionen har uppskattat att om alla medlemsstater nu kommer igång med sitt omfördelningsarbete ordentligt kan alla de personer som i dagsläget är kvalificerade för omfördelning lämna Grekland respektive Italien under sommarmånaderna – det var den diskussionen vi hade tidigare.

Några medlemsstater har kommit långt när det gäller att ta emot sitt antal från Italien och Grekland, medan andra knappt har börjat. Sverige planerar, som jag sa, att påbörja genomförandet av vårt åtagande under juni, då vårt uppskov som bekant löper ut.

Anf. 45 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Det är ingen nyhet att mitt parti, Sverigedemokraterna, står för en annan uppfattning än regeringen och övriga politiska partier i den här församlingen gör. Visst ska man respektera de beslut som har fattats. Men det verkar vara svårt för europeiska länder att göra det.

Frågan kommer hela tiden upp på dagordningen. Därför skulle jag vilja anföra att regeringen borde hävda Sveriges självbestämmande på

det migrationspolitiska området i stället för att fortsätta driva på i de här frågorna för att tvinga medlemsländer att anta en migrationspolitik som passar den här regeringen och kanske några andra regeringar i Europa. Det är olyckligt att man flyttar över ett så pass stort politiskt område som får så stora följder för ett land, vilket land man än tittar på inom unionen.

Jag vill markera mot detta. Det är fel väg att gå. Det kommer inte att lösa vare sig Sveriges eller Europas problem. Det som skulle kunna lösa Sveriges problem skulle snarare vara att vi skulle kunna bestämma över vår egen framtid. Men det är inte den vägen som regeringen väljer att gå. Därför anmäler jag avvikande mening.

Anf. 46 MIKAEL CEDERBRATT (M):

Herr ordförande! Jag delar inte den mening som alldeles nyss uttalades angående migrationspolitiken.

Det är 65 miljoner människor – tror jag att det är – som är på flykt. Det är lika många som bor i Frankrike. Det måste vi samarbeta om.

Anf. 47 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Grundfrågan gäller om länderna i EU ska hjälpas åt eller inte. Vi tycker att i en sådan här fråga, som är i grunden gränsöverskridande, ska EU-samarbetet användas så att länderna kan hjälpas åt när vissa länder behöver det, i det här fallet Italien och Grekland.

19 000 människor är fortfarande 19 000 människor, som annars mycket väl hade kunnat sitta kvar i flyktingläger i Grekland och inte vetat vart de skulle ta vägen.

Här handlar det om att fortsätta med den inriktning som vi har haft. Det är min bestämda åsikt.

Anf. 48 VICE ORDFÖRANDEN:

Då konstaterar jag att en majoritet är för regeringens här redovisade inriktning med en avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till dagordningspunkt 20, Återvändandepolitik.

Anf. 49 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Ordförande! Nu är jag i beråd här. Jag ska nämligen vara med i interpellationsdebatter som börjar snart.

Anf. 50 VICE ORDFÖRANDEN:

Nämnden är väl medveten om detta. Kammaren går före. Vill ni skifta till statssekreteraren?

Anf. 51 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Jag är nog tvingad att göra det, för att kunna hinna till kammaren i tid. Jag lämnar över till min statssekreterare.

Anf. 52 VICE ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi justitieministern. Och även om jag är opposition önskar jag lycka till i interpellationsdebatten.

Anf. 53 Statssekreterare LARS WESTBRATT:

Herr ordförande! Det här gäller återvändandepolitik, en lägesrapport och ett antagande av ett utkast till rådets slutsatser.

På rådsmötet kommer ordförandeskapet att ge en lägesrapport om hur man arbetar vidare med kommissionens rekommendationer avseende återvändande. I rekommendationerna ger kommissionen förslag till åtgärder som medlemsstaterna kan vidta för att effektivisera sina nationella återvändandeprocesser, inom ramen för det handlingsutrymme som ges i återvändandedirektivet.

Kommissionen rekommenderar bland annat medlemsstaterna att förbättra samordningen mellan olika myndigheter som arbetar med återvändande och att minska ineffektivitet genom att inte ha onödigt långa tidsfrister för överklaganden och frivillig avresa. Kommissionen ger också förslag till hur missbruk av systemet kan motverkas genom att utnyttja de möjligheter som finns för att bedöma asylansökningar vid snabbförfaranden, exempelvis vid misstanke om att en ansökan görs enbart för att förhåla verkställighet av ett återvändandebeslut.

Kommissionen rekommenderar även medlemsstaterna att om det är nödvändigt för att förbereda verkställighet, som en sista utväg, utnyttja det utrymme som ges i direktivet för att ha en person i förvar när det finns risk för att han eller hon avviker.

På rådsarbetsgruppsnivå genomför ordförandeskapet nu en kartläggning av i vilken utsträckning medlemsländerna tillämpar rekommendationen. Syftet med kartläggningen är att identifiera eventuella svårigheter för medlemsstaterna och vad som kan behöva följas upp med ytterligare stödåtgärder. Kartläggningen kommer att ligga till grund för den lägesrapport som kommer att presenteras vid rådsmötet.

Merparten av rekommendationerna har visat sig vara oproblematiska för medlemsstaterna, och genomförandesvårigheter finns på endast ett fåtal områden. Det gäller främst vissa delar som rör förvar, tidsfrister för frivillig avresa och återresandeförbud.

Kommissionen har aviserat att man senast i december 2017 avser att bedöma framstegen och avlägga rapport om genomförandet av rekommendationen.

Utöver lägesrapporten kommer man på RIF-rådet även att anta rådsslutsatser om återvändande. Rådsslutsatserna syftar till att markera den politiska viljan att använda viseringsinstrumentet för att främja återtagande av tredjelandsmedborgare som befinner sig olagligen i EU. I rådsslutsatserna görs kopplingar mellan viseringsförenklingsavtal och återtagandesamarbete, liksom vikten av att introducera en koppling mellan återtagande och viseringspolitik i EU:s viseringskodex. Vidare hänvisas till en gradvis och pragmatisk ansats där gemensamma EU-insatser inom ramen för EU:s viseringskodex föreslås vidtas mot tredjeland för att förbättra samarbetet på återtagandeområdet.

Regeringen välkomnar rådsslutsatser om kopplingen mellan den gemensamma viseringspolitiken och arbetet för att främja återvändande och återtagande med tredjeland. De två politikområdena är nära samman-

hängande. Och gemensamma EU-insatser inom ramen för viseringskod-exen för att förmå tredjeland att ta tillbaka sina egna medborgare kan bidra till ett mer effektivt återvändande. Samtidigt är det viktigt att alla åtgärder som vidtas är balanserade och tar hänsyn till de långsiktiga specifika relationerna med berört tredjeland.

När det gäller återvändande generellt vill jag återigen framhålla vikten av åtgärder för att främja självantaget återvändande, praktiskt samarbete mellan medlemsstaterna och att medlemsstaterna nyttjar det stöd som Frontex kan ge när det gäller att samordna, organisera och finansiera återvändandeinsatser.

Regeringen vill också framhålla fortsatt arbetet med att få till stånd ett bra samarbete med tredjeländer när det gäller återtagande. Det kan till exempel handla om att ingå återtagandeavtal och att få tredjeländer att i större utsträckning utfärda resehandlingar för personer som ska återvända.

Anf. 54 JENS HOLM (V):

Jag hänvisar till den avvikande mening som vi har haft tidigare. Det här är väl bara en informationspunkt, men jag vill att det förs till protokollet.

Anf. 55 VICE ORDFÖRANDEN:

Punkt a är information. Punkt b är rådsslutsatser för beslut.

Anf. 56 JENS HOLM (V):

Gäller det här bara punkt a?

Anf. 57 VICE ORDFÖRANDEN:

Nej, vi tar både a och b nu. Det jag vill ha sagt är att det är relevant med en avvikande mening.

Anf. 58 JENS HOLM (V):

Just det! Och den lade vi fram på SfU i går – tror jag att det var. Samma avvikande mening gäller på punkt b här.

Anf. 59 VICE ORDFÖRANDEN:

Den är således känd.

Har statssekreteraren någon kommentar?

Anf. 60 Statssekreterare LARS WESTBRATT:

Jag vill bara nämna att när det gäller återvändande till exempelvis Marocko, som har varit svårt för oss tidigare, kan vi se en utveckling. Antalet accepter för Marocko ökar. Det är tio gånger fler nu än för två år sedan. Marockanska myndigheter hjälper till och samarbetar när det gäller att identifiera marockaner som befinner sig i Sverige.

Vi kan se en ökning även när det gäller det faktiska antalet återresor. Det är alltså en positiv utveckling.

2016/17:40
2 juni

Anf. 61 VICE ORDFÖRANDEN:

Sammanfattningsvis är en majoritet för regeringens här redovisade ståndpunkt, och vi har en avvikande mening från Vänsterpartiet.

Den sista punkten på justitieministerns lista är dagordningspunkt 23, Övriga frågor – för tredje gången. Där finns det kommande ordförandeskapets arbetsprogram med och föredragning av den estniska delegationen. Har statssekreteraren något att tillägga när det gäller det?

Anf. 62 Statssekreterare LARS WESTBRATT:

Nej, herr ordförande!

Anf. 63 VICE ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen och avslutar den del som handlar om justitieministerns ansvarsområden.

§ 2 Rättsliga och inrikes frågor**Statsrådet Anders Ygeman****Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 18 maj 2017****Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 8–9 juni 2017**

Anf. 64 VICE ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statsrådet Anders Ygeman välkommen till nämnden. Vi börjar med en återrapport från 18 maj 2017. Den finns redovisad skriftligt. Önskar statsrådet tillägga något?

Anf. 65 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Nej.

Anf. 66 VICE ORDFÖRANDEN:

Då lägger vi den till handlingarna.

Vi går över till den kommande dagordningen på rådsmötet och börjar med dagordningspunkt 3 om Europeiska åklagarmyndigheten, Eppo.

Anf. 67 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr ordförande! De länder som avser att delta i Eppo går nu vidare i ett fördjupat samarbete. Vi kommer, som vi tidigare har konstaterat, inte att delta. Därför kommer vi heller inte att delta i en eventuell omröstning om förslaget, eftersom det gäller medlemsstater som kommer att delta i Eppo.

Anf. 68 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Hur ser läget ut för de stater som vill gå vidare? Blir det ett bildande?

Anf. 69 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Det blir det med allra högsta sannolikhet. Det är runt 20 länder i dagsläget. Vi får se om alla är kvar när kostnaderna sedan ska fördelas.

Anf. 70 VICE ORDFÖRANDEN:

Vi betraktar detta som information och tackar för informationen.

Nästa dagordningspunkt är nr 9, Övriga frågor. Har statsrådet Ygeman något att säga här?

Anf. 71 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Nej, de har inte meddelat någonting ännu.

Anf. 72 VICE ORDFÖRANDEN:

Då lämnar vi denna punkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 11, som också heter Övriga frågor. Här handlar det om det kommande ordförandeskapets arbetsprogram och en föredragning av den estniska delegationen. Har statsrådet något att tillägga?

Anf. 73 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):
Nej.

Anf. 74 VICE ORDFÖRANDEN:

Då lägger vi även detta till handlingarna.

Vi går vidare till dagordningspunkt 12, Straffrätt i cyberrymden. Här finns underpunkterna a, b och c.

Anf. 75 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Punkt 12 a rör e-bevisning. Vid rådsmötet i juni förra året antogs rådsslutsatser som handlar om att förbättra möjligheten att inhämta elektronisk bevisning. Genom rådsslutsatserna fick kommissionen i uppdrag att utreda och föreslå förbättringar i ett antal frågor. Kommissionen ska slutredovisa sitt uppdrag nu på ministermötet. Ministrarna ges tillfälle att ge kommissionen vägledning om vilket arbete som ska utövas framöver. Kommissionen har vidtagit och kommer att vidta flera praktiska åtgärder för att underlätta inhämtandet av e-bevisning. Det anses dock inte tillräckligt för att komma åt de problem som finns. Även lagstiftningsåtgärder kan vara nödvändiga. Regeringen delar den uppfattningen. Vi är positiva till det arbete som har utförts hittills och tycker att kommissionen ska få fortsätta att titta på de här frågorna. Ett eventuellt lagförslag kräver dock svåra överväganden och måste få ta tid. En rad olika hänsyn måste balanseras mot varandra, till exempel de brottsbekämpande myndigheternas intresse av att utreda allvarlig brottslighet och skyddet för den enskildes personliga integritet.

Punkt 12 b handlar om kryptering. Dagordningspunkten är uppsatt som lägesrapport. Jag ber därför att få hänvisa till det skriftliga materialet.

Punkt 12 c gäller datalagring. På rådsmötet kommer vi att få information om de diskussioner som inletts på EU-nivå om datalagring efter Tele 2-domen. Eftersom det är en informationspunkt ber jag att få hänvisa till det skriftliga materialet.

Anf. 76 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Den senaste veckan har folk lärt sig vad ransomware är för någonting. Vi ser att den här brottsligheten exploderar. Det är alldeles avgörande att man tar steg framåt. Vi vet också att vi inte kan lösa detta på egen hand.

Vi kan väl – det är lite sorgligt – konstatera att det verkar som att Sverige håller en ganska låg profil i denna fråga, att döma av återrapporten i mars och uppteckningarna. Det är väldigt viktigt, tror jag, att Sverige är drivande i det här arbetet, inte minst då vi är en ledande nation när det gäller digital utveckling. Men siffrorna visar kanske inte att vi är så ledande när det gäller digital säkerhet, och det är ganska oroande.

Det är viktigt att det här arbetet förs framåt vad gäller till exempel e-evidence. Frågan är vilket perspektiv man ska ha. Jag känner mig kanske inte helt trygg. Även om vi nu lyckas med att få en överenskommelse inom Europeiska unionen och även en överenskommelse med exempelvis USA kommer vi fortfarande att ha kvarstående problem med stater med hög korruptionsnivå och stater dit penningströmmarna de facto i dag går. Det är viktigt att det här arbetet går vidare.

När det gäller data retention har vi tidigare sagt att vi kommer att göra allt vi kan för att stötta regeringen. Det är också helt avgörande när det gäller brottsbekämpningen. Jag har en önskan och ett medskick: att Sverige håller en hög profil i de här förhandlingarna och att Sverige är ett drivande land när det gäller att putta på arbetet och komma med olika förslag till lösningar.

Anf. 77 JENS HOLM (V):

Mina frågor gäller punkt 12 c om datalagringsdirektivet, som har underkänts av EU-domstolen så som det nu har implementerats.

Är Sverige med i den nybildade arbetsgruppen?

Är syftet att man ska följa domen? Jag hoppas det. Då innebär det att man faktiskt måste upphäva datalagringsdirektivet och att man måste ha mer av selektiv lagring, alltså att man bara går på misstänkta brottslingar och inte täcker in all kommunikation.

Anf. 78 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

På den första frågan, om Sverige ingår i gruppen, svarar vi ja. Det gör vi.

På den andra frågan, om vi arbetar för en mer selektiv datalagring, kan jag svara nej. Det gör vi inte. Det beror på att det är en contradiction in terms. Det är nämligen så att hela datalagringsidén bygger på att de företag som bedriver telekommunikationsverksamhet lagrar uppgifter i sina system under tiden. Ingen rättsvårdande myndighet har tillgång till dem. Om det sedan finns misstanke om brottslig verksamhet eller om någon har begått ett brott hämtar man ut den uppgiften. Det går inte att på förhand veta vem som kommer att vara misstänkt gärningsman i ett mord- eller våldtäktsmål och till exempel säga: Nu tror vi att alla med skostorlek över 43 kommer att vara misstänkta mördare, så vi lagrar deras teledata!

Vi lagrar uppgifter för alla, men vi har inte tillgång till dem. Sedan hämtar vi ut dem, oftast efter domstolsbeslut, om det är så att det finns misstanke. Det här går alltså emot systemet. Det där missförståndet finns ju även i EU-domstolens dom. Där skriver de precis det som Jens Holm ger uttryck för, och därför vill vi att kommissionen tydliggör hur man ser på den frågan. Har man det perspektivet omöjliggör man datalagring, och då försvårar man kraftfullt de brottsbekämpande myndigheternas möjlighet att lösa allvarlig brottslighet. Om man drog det till dess spets skulle det också utgöra ett hot mot rikets säkerhet, eftersom det kraftigt skulle försvåra för Säkerhetspolisen och andra myndigheter.

Anf. 79 VICE ORDFÖRANDEN:

Eftersom det är diskussion inblandad konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Nästa dagordningspunkt är nr 14, som också heter Övriga frågor. Har statsrådet Ygeman något att redovisa där?

Anf. 80 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Nej, det har inte presenterats något.

Anf. 81 VICE ORDFÖRANDEN:

Då lämnar vi den punkten.

Vi går vidare till dagordningspunkt 16, Etias.

Anf. 82 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Förslaget om ett europeiskt system för reseinformation och inresetillstånd, det vi förkortat brukar kalla för Etias, har vi tidigare talat om inför RIF-rådet i november och vid överläggning med justitieutskottet i februari. Förhandlingarna går raskt framåt. Ordförandeskapets målsättning är att rådet ska kunna enas om förslaget vid mötet i juni. Ni känner igen detta sedan tidigare, men jag vill ge en kort bakgrund.

Syftet med Etias är framför allt att öka säkerheten och minska riskerna för illegal migration till EU och Schengen. Systemet ska också bidra till att förebygga, upptäcka och utreda terroristbrott och annan grov brottslighet. Rent praktiskt handlar det om att bygga ett system som möjliggör förhandskontroll av viseringsfria tredjelandsmedborgare vilka ska ansöka om ett inresetillstånd för att kunna resa in i EU och Schengen. Förslaget om Etias ger EU större möjligheter att i framtiden erbjuda länder viseringsfrihet genom att på förhand kontrollera de resenärer som önskar resa in och vistas i EU och Schengen. Samtidigt ges berörda myndigheter, exempelvis gränskontroll och polis, ett verktyg att bedöma att de som reser in i EU också har rätt att göra det.

Etias är ett instrument som syftar till att öka säkerheten i EU. Det tycker vi är bra. Regeringen föreslår därför att Sverige ställer sig bakom ordförandeskapets förslag till beslut om allmän inriktning.

Anf. 83 JENS HOLM (V):

Jag hänvisar till vår tidigare avvikande mening på den här punkten. Vi tycker att syftet är oklart. Det här är ett av flera system med lagring av uppgifter och register som man nu samkör inom EU. Vi tycker att det får helt oproportionerliga konsekvenser.

Anf. 84 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Vi stöder regeringens ståndpunkt. Detta har inneburit att man kunnat ta bort viseringskrav på en del tredjeländer. Det här underlättar systemet och underlättar för de medborgarna att kunna ta sig in i Schengenområdet, vilket är positivt. Men det är också så att vi rimligen måste kunna ha ordning på vilka som befinner sig inom området. Det är inte att gå ut över människors personliga integritet i det fallet. Den avvägningen är ganska klar. Vi måste ha ordning på gränspassagerna.

Anf. 85 VICE ORDFÖRANDEN:

Det finns en majoritet för regeringens här redovisade ståndpunkt med avvikande mening från Vänsterpartiet.

Nästa dagordningspunkt är nr 17, Schengens informationssystem (SIS), med underpunkterna a, b och c.

Anf. 86 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr ordförande! I december presenterade kommissionen tre nya förslag till förordningar som rör Schengens informationssystem, SIS. Det

handlar om ett förslag om användning av SIS för polissamarbete och straffrättsligt samarbete, ett förslag om användning för gränskontrolländamål och ett förslag om användning för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistats olagligt i medlemsstaterna.

Under våren har första läsningen av samtliga artiklar genomförts på tjänstemannanivå. Vid RIF-rådet är det tänkt att vi ska få en lägesrapport och en policydebatt. Inför diskussionen har ordförandeskapet presenterat några frågor som enbart rör förslaget om polissamarbete. Vi redogör för dessa frågor i det skriftliga underlaget, och jag ber att få hänvisa dit.

Från regeringens sida är vi positiva till SIS-förslagen. Det är bra att öka säkerheten genom att förbättra systemets funktioner och underlätta för dem som använder systemen varje dag. Sverige stöder sedan tidigare åtgärder för bättre användning, förbättrad funktionalitet samt ökad informationskvalitet i existerande system. Som alltid ska hänsyn tas till effektivitet, integritet och kostnadsaspekter. Regeringen är också positiv till åtgärder som strävar efter att säkerställa ett välordnat och effektivt återvändande.

När det gäller den specifika diskussionsfrågan om bortförande av barn välkomnar regeringen det nya förslaget. Men vi är också måna om att systemet ska vara enkelt och praktiskt för slutanvändarna. Den gränskontrollant som upptäcker ett barn som har en spärr av detta slag måste direkt veta hur situationen ska hanteras och vart man ska vända sig. Här ser vi att det finns en del frågor kvar att reda ut – inte bara praktiska utan även rättsliga aspekter i förhållande till domstol samt kopplingen till civilrättsliga frågor.

Beträffande undersökningskontroller är vi positiva till den nya kategorin, eftersom den kommer att möjliggöra att mer information kan läggas in i SIS, vilket förbättrar möjligheterna till verkställighet. Frågan som rör fortsatta utvecklingsmöjligheter är intressant och något som vi gärna tittar vidare på framöver.

Anf. 87 JENS HOLM (V):

Vi ser stora problem med att fler EU-myndigheter ska ha tillgång till uppgifterna inom SIS. Vi ser också problem i dag med de uppgifter som lagras. Kritik har även framförts av FRA, det vill säga EU:s byrå för grundläggande rättigheter. De har pekat på risken för att det här blir ett system som helt enkelt inte håller tätt och att integritet och mänskliga rättigheter äventyras ytterligare.

Det känns också som att syftet mellan raderna – lite som i den tidigare diskussionen – är att man ska kunna hitta illegala invandrare eller människor som inte har sina papper under kontroll och lättare kunna skicka ut dem från EU. Om det är syftet känns det helt oproportionerligt, när det riskerar att få de här konsekvenserna när man samkör dessa system.

Jag hänvisar till en avvikande mening som jag tror att vi har haft i socialförsäkringsutskottet. Annars har vi en nu som bygger på det som jag precis har sagt.

Anf. 88 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Framför allt handlar de här uppgifterna om att förhindra människor som inte har rätt att ta sig in i Schengensystemet från att göra det. Detta

har speciellt kommit utifrån diskussionerna om terrorism och potentiella terrorister. Det finns ju spärrar för ett antal medborgare. Om de ändå skulle lyckas ta sig in och är efterlysta för brottslig verksamhet ska de naturligtvis gripas. Om de inte har rätt att vistas i Schengenområdet ska de naturligtvis utvisas.

Anf. 89 JENS HOLM (V):

Jag skulle vilja ha svar på en fråga. Är det inte så att den tredje förordningen som ingår i paketet handlar om just återvändande av tredje-landsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna?

Anf. 90 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Jo, och som jag sa: Om du saknar rätt att vistas i området ska du återvända eller i förekommande fall utvisas.

Anf. 91 JENS HOLM (V):

Jag tyckte att det lät som att du sa att huvudsyftet är att människor som inte har rätt papper inte ska komma in.

Min argumentation bygger på att det finns risk att det här leder till ökad jakt på papperslösa människor, vilket jag tycker är en helt oproportionerlig och olycklig utveckling.

Anf. 92 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Bara för att tydliggöra: Det första steget är att hindra dem från att ta sig in. Men om de har tagit sig in olovligen ska det vara enkelt att kontrollera vilka som inte har rätt att vistas här och utvisa dem. Så är det.

Anf. 93 VICE ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns majoritet för regeringens här redovisade inriktning med en avvikande mening anmäld av Vänsterpartiet.

Nästa punkt är dagordningspunkt 18, Övriga frågor – Information från ordförandeskapet om aktuella lagstiftningsförslag. Har statsrådet något att tillägga?

Anf. 94 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Nej.

Anf. 95 VICE ORDFÖRANDEN:

Då lämnar vi den punkten.

Dagordningspunkt 21, Kampen mot terrorism, är struken. Det bekräftas av statsrådet. Då lämnar vi även den.

Nästa dagordningspunkt är 22 a–c, Informationssystem och interoperabilitet.

Anf. 96 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr ordförande! Först och främst hade väl EU-nämnden möjlighet att träffa kommissionär King i morse. Jag hoppas att det var ett givande möte. Jag ska träffa honom kl. 13 i dag, så i det här fallet kanske ni är bättre uppdaterade än statsrådet.

Förra året började vi diskutera hur EU:s gemensamma informations-system bättre ska kunna skyddas av de yttre gränserna och den inre säkerheten. Både it-systemen och informationen i dem har brister, och det finns glapp mellan systemen. De är svåra att använda, och de har av rättsliga och tekniska skäl inte alltid möjlighet att kommunicera med varandra. Det leder till att information inte utnyttjas effektivt, vilket gynnar personer som av olika anledningar inte vill bli upptäckta eller identifierade när de passerar EU:s yttre gränser eller rör sig inom unionen.

En bred expertgrupp under kommissionens ledning har diskuterat och lämnat rekommendationer om olika åtgärder för att förbättra situationen. Ordförandeskapet har tagit fram förslag till rådsslutsatser om det fortsatta arbetet.

För innehållet i rådsslutsatserna hänvisar jag till det skriftliga underlaget. Vi har fått uppgifter om att slutsatserna ska tas som en A-punkt. Det rör sig alltså inte om några rättsligt bindande förslag utan om uppmaningar att fortsätta arbeta med frågorna på olika sätt.

Regeringen föreslår att Sverige ska välkomna expertgruppens rapport och stödja rådsslutsatserna. Det är ett avstamp för nästa fas i arbetet med att vidta rätt åtgärder för att förbättra informationshanteringen. Eventuella förslag om ny lagstiftning eller andra åtgärder ska givetvis hanteras i vanlig ordning. Om tillfälle ändå ges till diskussion om den fortsatta hanteringen kommer vi att lyfta fram att vi måste börja med att fullt ut genomföra och bättre utnyttja redan beslutade rättsakter och system. Gemensamma insatser kan förbättra kvaliteten på informationen. Pågående förhandlingar om nya eller förbättrade system ska kunna slutföras snabbt och grundligt.

Det finns också anledning att kommentera några av de andra framåtsyftande förslagen. De innehåller en del svåra ställningstaganden men svarar också mot reella problem.

För att komma till rätta med fenomenet falska eller dubbla identiteter kan det vara intressant att inrätta en gemensam matchningstjänst för biometriska uppgifter i de olika systemen och en framtida gemensam identitetsdatabas.

Man kan också analysera en tänkbar flaggningsfunktion, som visar om samma uppgifter förekommer i flera system. Det skulle motverka att samma person använder sig av olika identiteter vid olika tillfällen.

Det handlar alltså inte om att lagra eller utbyta någon ny information utan om att säkerställa att identitetsuppgifter i det gemensamma systemet är tillförlitliga.

Det är viktigt för både rättssäkerheten och säkerheten att komma till rätta med problemen. Vi tycker att det är bra att kommissionen uppmanas att undersöka möjligheterna till detta.

Ett annat problem är att information om långtidsviseringar, uppehållstillstånd och uppehållskort i dag bara lagras nationellt. Det är ett hinder för snabb och effektiv kontroll av uppgifterna i andra medlemsstater. Kommissionen uppmanas att titta även på detta, och vi tycker att det är värt att stödja en sådan ansats.

Några av de senaste årens allvarligaste terroristdåd har begåtts av EU-medborgare. Mot bakgrund av att EU-medborgare kan röra sig över de yttre gränserna utan att deras resor registreras, till exempel för att skaffa

sig utbildning och erfarenhet och sedan återvända, uppmanas kommissionen att ta fram ett diskussionsunderlag om behovet av att systematiskt registrera även EU-medborgares gränspassager, inte som i dag bara vissa tredjelandsmedborgares. Här ingår att undersöka om det är en proportionerlig och genomförbar åtgärd.

Diskussionen om att utöka personkretsen för registrering vid gränspassage är inte ny. Den har förts i samband med EES-förhandlingarna. Där har Sverige tidigare ställt sig positivt till att titta på förutsättningarna att registrera alla tredjelandsmedborgare i EES, även de som har visum eller tillstånd för längre vistelse.

Även här bejaktar vi förstås en fortsatt diskussion. Jag kommer att återkomma till riksdagen med en position i de frågorna när det finns konkreta förslag på bordet.

Anf. 97 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Jag ska be att få tacka för föredragningen. Vi hade en diskussion i justitiekommittén i går, men den var kanske inte fullständig. Det var svårt att då utröna om regeringen står bakom de skriftliga ståndpunkterna eller inte. Det var mycket tydligare i dag.

Jag har en förberedd avvikande mening. Vi ser dock ingen anledning att anmäla den nu.

Det är 50 viktiga förslag, och ska man vara lite ironisk kan man säga att kommissionen har lyckats lägga fram ett förslag som den får rådet att säga att rådet ska uppmana kommissionen att fortsätta med. Så ser det i praktiken ut.

Det här innebär inte att man per automatik kan ställa upp på alla slutsatser. Det som gäller in- och utresor för EU-medborgare eller dem som har permanent uppehållstillstånd är kontroversiellt. Det får man fortsätta med. Men jag ser det inte som ett ställningstagande för eller mot i dagsläget, inte heller vad gäller gemensamma databaser.

Det finns ett problem med att kommissionen alltid föreslår organisatoriska lösningar i stället för att ibland gå till botten med problemet. Den diskussionen hade jag också med Julian King nu på morgonen.

I det här läget ser vi ingen anledning till en avvikande mening, men ett medskick är att hårt granska de här förslagen, föra en diskussion och se till att proportionalitet upprätthålls när debatten förs. Tack för redovisningen!

Anf. 98 JENS HOLM (V):

Vi ställer oss också skeptiska – kanske mer skeptiska än föregående talare, men föregående talare tog upp frågeställningar som vi också har om vad det här ska leda till och vad konsekvenserna blir av att man till exempel bygger upp en stor databas för alla de här uppgifterna eller samkör olika databaser med mängder av olika uppgifter.

Jag undrar vad ministern anser om den kritik som har förts fram från EU:s byrå för grundläggande mänskliga rättigheter. Dess chef Michael O’Flaherty lär ha uttryckt skarp kritik i måndags på en hearing i EU-parlamentet. Han menade att det redan i dag lagras för mycket felaktiga uppgifter i till exempel SIS- och Eurodacsystemen.

Om man nu ska lagra mer och dessutom samköra uppgifter tycker jag att det finns stor risk att saker och personer som inte ska vara i databaser hamnar där och kanske att uppgifter hamnar i orätta händer.

Jag tycker också att det här är ett exempel på saker som bäst finns på medlemsstaternas nivå. Polis, tull etcetera ska självklart alltid kunna samarbeta över gränserna, men det måste på något vis finnas ett ansvar och möjligheter till ansvarsutkrävande för lagring av känsliga uppgifter. Jag tycker inte att det är säkerställt i det här förslaget.

Anf. 99 TINA ACKETOFT (L):

Tack så mycket för en bra redogörelse av ett komplext problem!

Här har vi två principer som står mot varandra. Dels vill vi värna både EU:s och Sveriges gränser; dels vill vi värna den personliga integriteten.

Jag instämmer i det som min kollega från Moderaterna har sagt. Vi kommer naturligtvis att följa detta i olika fackutskott liksom i denna nämnd, men Liberalerna har så här långt ingen avvikande mening utan kommer att fortsätta följa arbetet.

Anf. 100 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Jag vill återigen trycka på att vi inte ser det här som ett ställningstagande från vår sida utan vill att ministern återkommer till varje del av dessa punkter också i fortsättningen.

Jag ska kanske inte ge mig in i debatt med Jens Holm – det vill ministern säkert göra själv. Problemet är att de felaktiga uppgifterna är inlagda på just medlemsstatlig nivå, alltså på nationell nivå.

Anf. 101 ROBERT HALEF (KD):

Ordförande! Tack, ministern, för föredragningen! Jag vill bara instämma i det som Moderaterna har sagt i den här frågan. Vi delar uppfattningen att den behöver följas upp.

Anf. 102 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

FRA – EU:s FRA, ska jag säga så att det inte blir missförstånd – har varit med i den här arbetsgruppen och slagit fast att interoperabilitet har risker men också möjligheter.

Jag delar i grunden kritiken om risken för felaktiga uppgifter i de här databaserna, men jag ser interoperabilitet som ett sätt att minska den risken. Jag kan tycka att det är helt oacceptabelt att samma person kan finnas i tre olika länders system med samma biometri men med olika namn och vistelsetid och att vi inte har möjlighet att kontrollera om den här personen finns i ett annat lands system. Det menar jag borde göras automatiskt, och det är svårt att tänka sig att det kan ske utan interoperabilitet mellan systemen.

Arbetsgruppen har tagit fram 50 olika förslag på förbättringar, men grundprincipen är att vi innan vi försöker tillföra ny funktionalitet måste få den funktionalitet som är tänkt att finnas och att säkerheten i de befintliga systemen ska skärpas.

2016/17:40
2 juni

Det finns ibland en vilja i EU-systemet att lösa problem i ett system och hitta på två nya system. Grunden måste vara att först få på plats de system vi beslutat om och se till att de fungerar på en bra nivå.

Anf. 103 JENS HOLM (V):

Bara en formfråga: Är det alla punkter vi diskuterar nu, inte bara a?

Anf. 104 VICE ORDFÖRANDEN:

Svar ja.

Anf. 105 JENS HOLM (V):

Då har vi en avvikande mening som bygger på att vi tycker att ingången i det här är fel.

Vi skulle vilja att ingången var att stärka den personliga integriteten och att det var det som var hela syftet. Jag behöver inte repetera det jag sa tidigare, men vi tror att konsekvenserna av det här tvärtom blir inskränkningar av den personliga integriteten. Därför tycker vi att den svenska positionen borde vara att driva just den positionen mycket tydligare.

Vi är inte motståndare till att man ser över hur olika databaser och register kommunicerar med varandra och om förbättringar kan göras. Det tycker vi vore en bra översyn. Men det är liksom inte det som den här översynen eller det här arbetet handlar om.

Anf. 106 VICE ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns majoritet för regeringens här redovisade ståndpunkt. En avvikande uppfattning är anmäld av Vänsterpartiet.

Dagordningspunkt 23 är Övriga frågor, Det kommande ordförandeskapets arbetsprogram – Föredragning av den estniska delegationen. Har statsrådet något att tillägga? Inte så.

Då tackar vi för informationen i dag och önskar statsrådet lycka till i Bryssel – om inte statsrådet har något ytterligare att tillägga.

Anf. 107 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Jag vill bara nämna en sak, herr ordförande. Vi tog ju upp a–c, men jag föredrog bara a för er.

Jag kan bara jättesnabbt föredra punkterna så att ni har hört dem, åtminstone c-punkten. Även om ni har fattat beslut och det finns majoritet kan det ju vara bra att veta vad ni har fattat beslut om.

Ordförandeskapet presenterade utkast till rådsslutsatser med rekommendationer om vilka säkerhetsrelaterade databasslagningar som bör göras i samband med reguljär migration. Utkastet har fått generellt stöd av i princip alla medlemsstater. Ordförandeskapet satsar därför på att rådsslutsatserna ska antas på det här RIF-rådsmötet.

Regeringen stöder rådsslutsatserna. Vi bör göra alla kontroller som krävs för att förhindra att grova brottslingar och potentiella terrorister tar sig in i landet obemärkta.

Det ska inte spela någon roll om personer reser in via föreskrivna gränspassager eller har försökt smita in utan att passera en vanlig gränskontroll – alla bör bli föremål för slagningar i de relevanta databaserna, som till exempel SIS. Att medlemsstaterna genomför dessa säkerhetsrelaterade kontroller är inte bara ett sätt att upprätthålla ordning och säkerhet i landet; det är också ett sätt att värna tilltron till Schengensamarbetet och bidrar därmed till att Schengenområdet kan överleva på sikt.

Då har ni i alla fall fått höra det!

2016/17:40
2 juni

Anf. 108 VICE ORDFÖRANDEN:
Vi tackar för detta! Tidigare ställningstagande i nämnden gäller.
Lycka till på rådsmötet!

Anf. 109 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):
Tack så mycket!

§ 3 Transport, telekommunikation och energi**Statsrådet Anna Johansson****Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för transport, telekommunikation och energi den 1 december 2016****Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för transport, telekommunikation och energi den 8–9 juni 2017**

Anf. 110 VICE ORDFÖRANDEN:

Jag hälsar statsrådet Anna Johansson välkommen till nämnden. Vi börjar med en återrapport från mötet i rådet den 1 december 2016. Finns det något utöver det skriftliga som statsrådet vill nämna?

Anf. 111 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S):

Herr ordförande! Nämnden har fått en skriftlig rapport från det senaste formella rådsmötet, som ägde rum den 1 december. Om det inte finns några frågor från ledamöterna har jag inte tänkt att redogöra ytterligare för detta.

Anf. 112 VICE ORDFÖRANDEN:

Nämndens ledamöter tycks inte ha några frågor. Vi lägger återrapporten till handlingarna.

Vi övergår till information och samråd inför mötet i rådet den 8 och 9 juni. Den första punkten på statsrådets dagordning är dagordningspunkt 4, Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2003/59/EG om grundläggande kompetens och fortbildning för förare av vissa vägfordon för gods- eller persontransport och direktiv 2006/126/EG om körkort.

Anf. 113 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S):

Herr ordförande! Dessa direktiv syftar till att likrikta, kan man väl säga, eller samordna yrkeskvalifikationskraven när det gäller yrkestrafik i hela unionen. Förslaget från regeringen är att vi ställer oss bakom de förslag som kommissionen lägger fram.

Det som har varit viktigt från svensk sida i den här diskussionen har varit att en del av vår yrkesutbildning för yrkestrafiken äger rum i form av arbetsplatsförlagd praktik. Det har varit en fråga där vi nu har fått gehör för vår ståndpunkt, och vi anser därmed att vi kan ställa oss bakom direktiven.

Anf. 114 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Jag tycker inte att detta är en fråga vi behöver lägga på europeisk nivå, så jag anmäler avvikande mening.

Anf. 115 VICE ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt, med avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna.

Vi går över till dagordningspunkt 5, Utkast till rådets slutsatser om trafiksäkerhet och godkännande av Vallettaförklaringen.

Anf. 116 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S):

Herr ordförande! Detta var en deklaration som antogs på det informella ministerrådet i Valetta den 28–29 mars i år. Den ska nu omvandlas till rådsslutsatser.

Sverige välkomnar att det tas initiativ på detta område; trafiksäkerhet är en viktig fråga för Sverige. Även om det naturligtvis är ganska allmänt hålllet är det ändå en hel del positiva saker som tas upp i detta, och vi föreslår därför att Sverige ställer sig bakom förslaget även på denna punkt.

Anf. 117 JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Ordförande! Tack för föredragningen, statsrådet! Vi har ingenting att invända i sak, men möjligen kan jag kommentera – både när det gäller denna och, egentligen framför allt, nästa punkt – att det är ganska sparsamma svenska ståndpunkter. Det gör det lite svårt att få ett grepp om vad Sverige egentligen tycker. Jag förstår att vi stöder rådsslutsatserna, men ett medskick inför framtiden kan väl vara att vi önskar något mer fylliga svenska ståndpunkter.

Vi har dock inget att invända i sak, utan vi ställer oss bakom detta.

Anf. 118 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag invänder i sak, av samma anledning som tidigare, och anmäler avvikande mening. Jag tycker inte att dessa frågor ska behandlas på europeisk nivå.

Anf. 119 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S):

Jag kan bara konstatera att Sverige inte har haft så väldigt mycket synpunkter på detta eftersom de slutsatser som läggs fram av det maltesiska ordförandeskapet ligger väl i linje med det svenska trafiksäkerhetsarbetet. Särskilt välkommet anser vi det vara att kommissionen också tar på sig ett ansvar, kan man väl säga, för bland annat ökad forskning på detta område. Man lyfter också fram oskyddade trafikanter i materialet.

När det gäller den deklaration som antogs under det informella ministerrådsmötet har Sverige naturligtvis varit med och haft synpunkter på framtagandet av deklarationen. Vi har dock egentligen inte haft några starka invändningar eller drivit några starka ståndpunkter eftersom materialet i stora delar har överensstämmt med svenska ståndpunkter redan från början.

Anf. 120 VICE ORDFÖRANDEN:

Då finner jag att det finns en majoritet för regeringens här redovisade ståndpunkt, med en avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till punkt 6, Utkast till rådets slutsatser om prioriteringar för EU:s sjöfartspolitik fram till 2020.

Anf. 121 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S):

Herr ordförande! Detta är ytterligare en deklaration som antogs på det informella mötet på Malta, där den nu ska omvandlas till rådsslutsatser.

Även på detta område är regeringens förslag att Sverige ställer sig bakom kommissionens förslag.

2016/17:40

2 juni

Också denna deklaration är ganska allmänt hållen, med tydliga ambitioner att öka sjöfartens förutsättningar att bedrivas hållbart och på ett effektivt sätt. I deklarationen framhålls sjöfartens betydelse för handel och välbefinnande i Europa. Man kan dock inte säga att det är så mycket konkreta åtgärder, och därför har vi inte heller här några starka synpunkter.

Däremot kommer detta att fortsätta in i nästa period, och då kommer det självklart att vara viktigt att Sverige antar tydliga ståndpunkter – framför allt när det gäller att främja en hållbar sjöfart, inte bara socialt utan kanske i synnerhet klimatmässigt. Där är vi dock inte riktigt än, utan detta är ganska allmänt hållna slutsatser. Det gäller också en mycket kort tidsperiod; det är tänkt att detta ska vara styrande fram till 2020. Det är alltså kort tid.

Anf. 122 VICE ORDFÖRANDEN:

Det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Punkt 7, Övriga frågor, Aktuella lagstiftningsförslag.

Anf. 123 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S):

Herr ordförande! I övrigt är det bara övriga frågor på dagordningen. Det är ändå en ganska gedigen dagordning. Jag skulle vilja nämna ett par av de övriga punkter som kommer upp.

Det första är paketet om rörlighet, det som tidigare har hetat vägtrafikpaketet. Det är av stort intresse för svenskt vidkommande. Det är en fråga där vi har varit aktiva i kontakter både med andra medlemsstater och med kommissionen. Vi har för avsikt att vara aktiva i en kommande förhandling på området.

Syftet är att säkerställa att vi har sjunda villkor i framför allt den tunga trafiken. I går presenterades kommissionens förslag. Vi har självklart ännu inte hunnit analysera det i detalj. Men vi ser positivt på att kommissionen nu lägger fram förslag som syftar till att säkra arbetstagares rättigheter och sund konkurrens på området.

Vi tror att det finns anledning att vi framför en del synpunkter på delar i det. Framför allt ser vi positivt på att det nu kommer. Vi ska förhoppningsvis kunna få förutsättningar att få en bättre ordning på vägarna. Det är ett stort problem i Sverige men också i många andra medlemsstater. Vi välkomnar den punkten.

Jag vill också nämna att det finns en punkt som Sverige – jag – har tagit initiativ till. Det handlar om att förhindra terrorattentat i vägtrafiken. Vi vet att det nu har skett vid flera tillfällen inte bara i Sverige utan också i andra europeiska länder.

Jag tog initiativ till att lyfta upp den punkten på dagordningen för att få en diskussion mellan medlemsstaterna om det eventuellt finns åtgärder som behöver vidtas på europeisk nivå. Det skulle kunna handla om krav på fordonsutrustning eller liknande. Det är bara en diskussionspunkt. Men jag vill ändå informera nämnden om att den kommer upp.

Utöver detta har det också tillkommit ytterligare en övrig punkt som Nederländerna har tagit initiativ till och som inte finns med i den kommenterade dagordningen. Det är en punkt där Nederländerna vill lyfta

upp frågan om sociala villkor i luftfarten och ställa frågan till kommissionen om hur kommissionen har för avsikt att arbeta vidare med sociala villkor inom ramen för en öppen marknad och också utifrån luftfartsstrategin som man har antagit.

Där kommer Sverige också att sannolikt yttra sig i frågan. Det är också ett exempel på en fråga där vi anser att det är viktigt att den fria rörligheten och marknadsmekanismerna kombineras med sociala hänsyn och sunda konkurrensvillkor.

Anf. 124 JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Herr ordförande! Jag har egentligen frågor kopplat till två punkter. Den första är punkt 7 a om mobilitetspaketet, rörlighetspaketet. Det blir en av de stora frågorna framöver som förstås blir spännande att följa. Det vore intressant att höra om regeringen har några spontana kommentarer till det. Jag förstår att man inte har satt sig in i detalj, men det vore intressant att få veta om det finns några spontana kommentarer.

I övrigt sa statsrådet, och jag kanske missförstod det, att vi naturligtvis kommer att lämna synpunkter. Jag tolkar det som att det är på kommande rådsmöte när det blir någonting annat än en information. Nu förstår jag att det på det här mötet är information och inte diskussion. Jag skulle vilja ha ett klarläggande där när statsrådet sa att vi kommer att lämna synpunkter.

Det andra var kopplat till diskussionen där Sverige själv ska ta till orda och beskriva arbetet kopplat till terrorattacken. Där nämnde infrastrukturministern att det skulle bli en diskussion. Det avgör lite vad vi har för mandat att ge här. Nu är det Sverige självt som tar initiativ till detta, men ordet diskussion nämndes och inte information. Jag vill ha ett klarläggande där. I annat fall behövs det en ståndpunkt.

Anf. 125 ROBERT HALEF (KD):

Herr ordförande! Tack, ministern, för informationen. Det gäller punkten 7 e där Sverige lyfter upp den viktiga frågan om hur man ska motverka och bekämpa terrorhandlingar på vägtransportsidan. Eftersom det är en informationspunkt, borde man egentligen inte bredda den till att även gälla och omfatta järnvägen och sjöfarten så att man har en mer övergripande plan för hur man ska kunna motverka terrorattacker inom transportsektorerna?

Anf. 126 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S):

Herr ordförande! Som jag sa är detta övriga punkter. Det kommer inte att göras några bindande kommentarer från medlemsstaterna. Däremot hoppas vi naturligtvis att andra medlemsstater bidrar med erfarenheter och synpunkter på den här punkten. Även om det är en informationspunkt kommer det vara möjligt för medlemsstater att begära ordet och göra inspel. Det gäller också de andra övriga punkterna.

Frågan om säkerhet på järnvägsområdet har lyfts fram vid tidigare rådsmöten och var uppe till en informell diskussion på en ministerlunch för något år sedan, tror jag. Den här gången har vi valt att specifikt lyfta fram frågan om vägtransporter. Säkerhetsfrågor generellt ligger inte på det här ministerrådet utan hanteras i andra forum. Men eftersom det skulle kunna ha påverkan på till exempel fordonskrav ansåg vi ändå att

det var värt att ta upp frågan i det här sammanhanget och få andra medlemsstaters synpunkter.

När det gäller vägtransportpaketet eller mobilitetspaketet är det naturligtvis i senare skeden som vi kommer att lämna synpunkter. Vi välkomnar förslaget från kommissionen. Vi kommer inte att göra några avgörande kommentarer i det här skedet. Här kommer självklart förhandlingar att vidta.

En viktig del för svenskt vidkommande är att cabotagetransporter bör vara av tillfällig natur. Det framgår också av förordningen att cabotagetransporter är av tillfällig natur. Vi anser att det finns delar i nuvarande lagstiftning som inte tillräckligt väl säkerställer att det är tillfälliga transporter. Jag kan tänka mig att det blir en kommande slutsats från svensk sida att man behöver förstärka det ytterligare. Men i dagsläget kommer vi självklart inte att göra några kommentarer i sak om det. Det blir nog mer en allmän diskussion på rådet skulle jag gissa.

Anf. 127 JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Jag ska inte överdrivet byråkratisera detta. Men det är ändå viktigt; om det blir en diskussion, och Sverige tar till orda, blir det ändå en form av svensk ståndpunkt. Jag förstår att man också måste prata på sådana här möten. Men det är en rätt betydande skillnad att gå från information till en diskussion. Möjligen kan vi bara klara ut ifall det behövs en svensk ståndpunkt kopplat till detta eller om det är mer att betrakta som att vi bara kommer att vara mottagare av information på ett sådant möte.

Anf. 128 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S):

Det är en övrig fråga i dagordningen. Jag tror att det räcker som kommentar.

Anf. 129 VICE ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar först och främst att statsrådet har anmält den nederländska delegationens begäran om att också få diskutera luftfart, så att vi har det fört till protokollet.

Jag konstaterar att detta är en informationspunkt. Regeringen har inte begärt och därmed heller inte fått något mandat från nämnden om de övriga frågorna. Vi tackar för informationen.

Vi har då klarat av statsrådet Johanssons del av rådsmötet och önskar lycka till på det kommande rådsmötet och därtill trevlig helg.

Anf. 130 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S):

Herr ordförande! Jag önskar även ledamöter och ordföranden trevlig helg.

2016/17:40

2 juni

§ 4 Transport, telekommunikation och energi

Statsrådet Peter Eriksson

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för transport, telekommunikation och energi den 2 december 2016

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för transport, telekommunikation och energi den 8–9 juni 2017

Anf. 131 VICE ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar bostads- och digitaliseringsminister Peter Eriksson välkommen till nämnden. Första punkten på vår lista är återrapport från formellt möte i rådet den 2 december 2016. Finns det något utöver det skriftliga att tillägga från statsrådet?

Anf. 132 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Herr ordförande! Jag har egentligen inget extra att tillägga när det gäller återrapporteringen, men vi har ett möte som kommer den 9 juni i Luxemburg.

Anf. 133 VICE ORDFÖRANDEN:

Det återkommer vi till. Vi lägger återrapporten till handlingarna.

Då övergår vi till den 9 juni. Första dagordningspunkten på Erikssons lista är 8, Rättslig ram. Det är uppdelat i a och b.

Anf. 134 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Herr ordförande! Vi har en ganska lång dagordning. Men det är inte så många beslutspunkter på dagordningen vid Luxemburgmötet. Det är tre punkter som handlar om en översyn av regelverket, gränsöverskridande paketleveranstjänster och e-datakommunikation.

(VICE ORDFÖRANDEN: Förlåt mig! Vi måste ta det punkt för punkt.)

Jag tänkte bara redogöra för vad som fanns på dagordningen. Sedan finns det övriga frågor. Men det är bara en av punkterna som egentligen är en beslutspunkt.

Den första, översyn av regelverket, handlar om en framstegsrapport och riktlinjedebatt. Den punkten handlar om ett direktivförslag om en samlad europeisk kommunikationslag för elektroniska kommunikationer samt ett förordningsförslag om regleringsorganet Berec.

Punkten avser dels en presentation av det maltesiska ordförandeskapets framstegsrapport om hur läget är i förhandlingarna, dels en riktlinjedebatt. Som regeringen tidigare redogjort för är EU-regelverket för elektronisk kommunikation under översyn. Det är i grunden den mycket positiva utvecklingen inom hela it-området som gör att regelverket behöver uppdateras.

Det är ett omfattande lagstiftningspaket som består av ett direktiv med en omarbetning av fyra av de ursprungliga fem direktiven på områ-

det och dessutom en ny förordning om Berec, organet för de europeiska regleringsmyndigheterna, när det gäller frekvensfrågor.

Hela förslaget har indelats i fyra kapitel: tjänster, tillträdesreglering, radiospektrum och institutionella frågor. Kompromissförslag har tagits fram och diskuterats i fråga om tjänster och tillträde. Men diskussionerna om Berec har ännu inte påbörjats.

Jag vill betona att det inte är fråga om förslagets alla detaljer utan det är två frågor som ordförandeskapet har distribuerat som är föremål för själva riktlinjedebatten på rådet, och ni har fått dem i förväg.

Regeringen anser att det är viktigt att regelverket på området är tydligt och heltäckande. Dock är det viktigt att utgå från att EU:s medlemsstater skiljer sig åt i förutsättningar, till exempel i fråga om geografi, befintlig infrastruktur och digital mognad.

En medlemsstat där den nationella marknaden domineras helt av en tidigare monopolist kräver annan reglering för att skapa konkurrens än med ett stort antal aktörer där marknaderna är fragmenterade och lokala och där de olika delmarknaderna kan ha varsin dominant aktör.

Det är därför avgörande att regelverket är så heltäckande att man kan anpassa regleringen till marknadsutvecklingen för att bäst uppnå det som är regleringens syfte: konkurrens, investeringar, nytta för användarna och främjande av den inre marknaden.

Det är svårt att tänka sig att en enda samordningsmekanism ska vara den bästa för alla de fall av regeltillämpning som krävs på området för elektroniska kommunikationer. Låt mig nämna två exempel. När det gäller konkurrensregleringsfrågor, till exempel marknadsdefinitioner, finns i dag ett förfarande där regleringsmyndigheterna notifierar kommissionen om hur man avser att tillämpa regleringen. Det är en etablerad och väl fungerande mekanism för just denna uppgift.

På radiospektrumområdet har kommissionen föreslagit en mekanism med sakkunnigbedömningar, en så kallade peer review, mellan regleringsmyndigheterna. Regeringen anser att ett sådant förfarande som är rätt avvägt skulle kunna uppnå många av de mål som finns för god spektrumhantering inom EU utan att överföra mer kompetens från den nationella nivån.

Anf. 135 VICE ORDFÖRANDEN:

Då konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi övergår till dagordningspunkt 9, Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om gränsöverskridande paketleveranstjänster.

Anf. 136 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Detta är en beslutspunkt, men jag uppfattar inte att det är så kontroversiellt. Dagordningspunkten avser förslag till förordning om gränsöverskridande paketleveranstjänster. Förordningen är uppe för beslut om allmän inriktning och behandlades senast på Coreper i förra veckan. Det har därefter kommit ett nytt förslag från ordföranden som ni ska ha fått. Det nya förslaget innebär inga större förändringar och är enligt vår bedömning i linje med tidigare svensk ståndpunkt.

Det övergripande syftet med förslaget är att främja gränsöverskridande e-handel genom ökad insyn när det gäller priser och förbättrad

tillsyn. Förordningen innebär att den till stora delar oreglerade marknaden för gränsöverskridande pakettleveranser regleras och att regleringen i medlemsstaterna harmoniseras. Postmarknaden regleras som bekant av postdirektivet.

Regeringen stöder initiativ som syftar till att främja gränsöverskridande handel, och e-handel har stor potential att bidra till ökad tillväxt och fler jobb. Det är emellertid viktigt att förordningen inte innebär oproportionerliga administrativa bördor för vare sig företag som tillhandahåller pakettleveranstjänsterna eller medlemsstaterna.

Det är vidare viktigt att förordningen inte snedvrider konkurrensen genom att tillhandahållare av samhällsomfattande tjänster, i Sveriges fall Postnord, blir föremål för betungande skyldigheter som inte gäller deras konkurrenter.

Förslaget innebär i stora drag att tillhandahållare av pakettleveranstjänster över en viss storlek ska informera tillsynsmyndigheterna om företagets verksamhet och officiella priser. Tillsynsmyndigheterna får även i uppgift att utifrån givna kriterier analysera om de priser som tillämpas av tillhandahållare av SOT, Postnord i Sverige, är orimligt höga. Det har varit stor samstämmighet i rådet om att det är positivt med mer information om pakettleveransmarknaden men att reglerna inte får innebära oproportionerliga administrativa bördor för vare sig företag eller myndighet.

Regeringen anser att Sverige kan ställa sig bakom denna inriktning.

Anf. 137 JENS HOLM (V):

Jag hänvisar till en avvikande mening som vi anmälde i trafikutskottet den 30 maj. Vi tycker självklart att det är bra att man tar initiativ till ökad pakethandel över gränserna och att det ska vara enkelt. Men vi tycker inte att EU ska detaljstyra prisutvecklingen för de, ofta statliga, bolag som är involverade i detta.

Jag har en konkret fråga till ministern. Som ministern sa är det postdirektivet som ligger i grunden för detta. Men det vi talar om nu är en förordning. Ett direktiv är mycket mer flexibelt för medlemsstaterna att tillämpa, och en förordning är en detaljlag. Som ministern också sa blir det harmoniserat exakt likadant i alla länder.

Hur kan detta rimma med varandra? Alltså: Hur kan man bibehålla flexibiliteten i ett direktiv när man samtidigt talar om harmonisering?

Anf. 138 TINA ACKETOFT (L):

Tack så mycket för redogörelserna! Jag vill egentligen bara instämma i den svenska ståndpunkten, för jag tycker att detta är en utmärkt hållning som värderar avreglering och frihandel på ett mycket liberalt sätt. Detta ser vi naturligtvis fram emot.

Det är också bra att man värnar konkurrensen och ser upp för problemen med ökade administrativa rutiner, belastning för företagen och så vidare. Jag tycker att den svenska ståndpunkten är utmärkt.

Anf. 139 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Jag måste säga att detta handlar om två olika lagstiftningsakter. Den ena är direktivet, som reglerar vissa delar. Förordningen reglerar informationsfrågorna. Det är svårt att ha denna typ av reglering som kommer

att bli lite olika från olika håll. Här är det viktigt att man får exakta uppgifter om hur mycket paket och vilka priser som finns på marknaden för att kunna göra en bedömning av hur marknaden utvecklas.

Det är bakgrunden till att man använder sig av en förordning i stället för ett direktiv på detta område. Man vill ha tydliga och enkla gemensamma regler. Det betyder inte att man styr priserna, men man styr tydligt att det kommer likvärdig information från alla länder.

Anf. 140 VICE ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns majoritet för regeringens här redovisade ståndpunkt med avvikande uppfattning anmäld av Vänsterpartiet.

Vi övergår till dagordningspunkt 10, Förslag till Europaparlamentet och rådets förordning om respekt för privatlivet och skydd av personuppgift i samband med elektronisk kommunikation och om upphävande av direktiv 2002/58/EG (förordning om integritet och elektronisk kommunikation).

Anf. 141 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Herr ordförande! Denna punkt handlar om ett förordningsförslag om respekt för privatlivet och skydd av personuppgifter i elektronisk kommunikation. Det syftar till att ersätta och förnya de nuvarande reglerna i det så kallade e-dataskyddsdirektivet.

Förslagen syftar också till att skapa nya möjligheter och bearbeta kommunikationsdata och att stärka förtroende och säkerhet på den digitala inre marknaden.

Punkten avser dock endast en presentation av det maltesiska ordförandeskapets framstegsrapport avseende förslaget till ny förordning. Diskussionen om artiklarna har inte kommit igång ännu. Det maltesiska ordförandeskapet menar dock att man kommer att försöka slutföra en första artikelgenomgång under sitt ordförandeskap.

Regeringen avser att notera framstegsrapporten och att inte ta ställning i enskildheter i detta läge.

Anf. 142 VICE ORDFÖRANDEN:

Detta är alltså en informationspunkt, och vi tackar för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 11, Aktuella lagstiftningsförslag.

Anf. 143 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Vi tänkte inte gå igenom de övriga frågorna om inte EU-nämnden har frågor på speciella punkter.

Anf. 144 VICE ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen också i denna del, önskar statsrådet lycka till och en trevlig helg.

Anf. 145 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP):

Ett stort tack för denna välgångsönskan från ordföranden! Jag hoppas på detsamma för er allihop.

2016/17:40

2 juni

Innehållsförteckning

§ 1 Rättsliga och inrikes frågor	1
Anf. 1 VICE ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	1
Anf. 3 VICE ORDFÖRANDEN	1
Anf. 4 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	1
Anf. 5 VICE ORDFÖRANDEN	2
Anf. 6 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	2
Anf. 7 JONAS SJÖSTEDT (V).....	2
Anf. 8 VICE ORDFÖRANDEN	3
Anf. 9 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	3
Anf. 10 JONAS SJÖSTEDT (V).....	3
Anf. 11 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	3
Anf. 12 VICE ORDFÖRANDEN	3
Anf. 13 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	3
Anf. 14 JOHNNY SKALIN (SD)	4
Anf. 15 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	4
Anf. 16 VICE ORDFÖRANDEN	4
Anf. 17 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	4
Anf. 18 VICE ORDFÖRANDEN	4
Anf. 19 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	5
Anf. 20 VICE ORDFÖRANDEN	5
Anf. 21 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	5
Anf. 22 CAROLINE SZYBER (KD).....	6
Anf. 23 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	6
Anf. 24 Kanslirådet ROBERT LARSSON	6
Anf. 25 CAROLINE SZYBER (KD).....	6
Anf. 26 TINA ACKETOFT (L)	6
Anf. 27 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	7
Anf. 28 VICE ORDFÖRANDEN	7
Anf. 29 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	7
Anf. 30 JONAS SJÖSTEDT (V).....	7
Anf. 31 MIKAEL CEDERBRATT (M).....	7
Anf. 32 CAROLINE SZYBER (KD).....	8
Anf. 33 TINA ACKETOFT (L)	8

Anf. 34 JONAS SJÖSTEDT (V).....	8	2016/17:40
Anf. 35 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	8	2 juni
Anf. 36 JONAS SJÖSTEDT (V).....	9	
Anf. 37 JOHNNY SKALIN (SD).....	9	
Anf. 38 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	9	
Anf. 39 JONAS SJÖSTEDT (V).....	9	
Anf. 40 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	9	
Anf. 41 VICE ORDFÖRANDEN	9	
Anf. 42 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	10	
Anf. 43 VICE ORDFÖRANDEN	10	
Anf. 44 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	10	
Anf. 45 JOHNNY SKALIN (SD).....	10	
Anf. 46 MIKAEL CEDERBRATT (M)	11	
Anf. 47 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	11	
Anf. 48 VICE ORDFÖRANDEN	11	
Anf. 49 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	11	
Anf. 50 VICE ORDFÖRANDEN	11	
Anf. 51 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	11	
Anf. 52 VICE ORDFÖRANDEN	11	
Anf. 53 Statssekreterare LARS WESTBRATT.....	12	
Anf. 54 JENS HOLM (V)	13	
Anf. 55 VICE ORDFÖRANDEN	13	
Anf. 56 JENS HOLM (V)	13	
Anf. 57 VICE ORDFÖRANDEN	13	
Anf. 58 JENS HOLM (V)	13	
Anf. 59 VICE ORDFÖRANDEN	13	
Anf. 60 Statssekreterare LARS WESTBRATT.....	13	
Anf. 61 VICE ORDFÖRANDEN	13	
Anf. 62 Statssekreterare LARS WESTBRATT.....	14	
Anf. 63 VICE ORDFÖRANDEN	14	
§ 2 Rättsliga och inrikes frågor	15	
Anf. 64 VICE ORDFÖRANDEN	15	
Anf. 65 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	15	
Anf. 66 VICE ORDFÖRANDEN	15	
Anf. 67 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	15	
Anf. 68 KRISTER HAMMARBERGH (M)	15	
Anf. 69 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	15	
Anf. 70 VICE ORDFÖRANDEN	15	
Anf. 71 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	15	
Anf. 72 VICE ORDFÖRANDEN	15	
Anf. 73 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	16	
Anf. 74 VICE ORDFÖRANDEN	16	
Anf. 75 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	16	

Anf. 76	KRISTER HAMMARBERGH (M)	16
Anf. 77	JENS HOLM (V)	17
Anf. 78	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	17
Anf. 79	VICE ORDFÖRANDEN	17
Anf. 80	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	17
Anf. 81	VICE ORDFÖRANDEN	18
Anf. 82	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	18
Anf. 83	JENS HOLM (V)	18
Anf. 84	KRISTER HAMMARBERGH (M)	18
Anf. 85	VICE ORDFÖRANDEN	18
Anf. 86	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	18
Anf. 87	JENS HOLM (V)	19
Anf. 88	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	19
Anf. 89	JENS HOLM (V)	20
Anf. 90	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	20
Anf. 91	JENS HOLM (V)	20
Anf. 92	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	20
Anf. 93	VICE ORDFÖRANDEN	20
Anf. 94	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	20
Anf. 95	VICE ORDFÖRANDEN	20
Anf. 96	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	20
Anf. 97	KRISTER HAMMARBERGH (M)	22
Anf. 98	JENS HOLM (V)	22
Anf. 99	TINA ACKETOFT (L)	23
Anf. 100	KRISTER HAMMARBERGH (M)	23
Anf. 101	ROBERT HALEF (KD)	23
Anf. 102	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	23
Anf. 103	JENS HOLM (V)	23
Anf. 104	VICE ORDFÖRANDEN	24
Anf. 105	JENS HOLM (V)	24
Anf. 106	VICE ORDFÖRANDEN	24
Anf. 107	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	24
Anf. 108	VICE ORDFÖRANDEN	25
Anf. 109	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	25
§ 3	Transport, telekommunikation och energi	26
Anf. 110	VICE ORDFÖRANDEN	26
Anf. 111	Statsrådet ANNA JOHANSSON (S)	26
Anf. 112	VICE ORDFÖRANDEN	26
Anf. 113	Statsrådet ANNA JOHANSSON (S)	26
Anf. 114	JOHNNY SKALIN (SD)	26
Anf. 115	VICE ORDFÖRANDEN	26
Anf. 116	Statsrådet ANNA JOHANSSON (S)	27
Anf. 117	JESSICA ROSENCRANTZ (M)	27
Anf. 118	JOHNNY SKALIN (SD)	27
Anf. 119	Statsrådet ANNA JOHANSSON (S)	27
Anf. 120	VICE ORDFÖRANDEN	27
Anf. 121	Statsrådet ANNA JOHANSSON (S)	27
Anf. 122	VICE ORDFÖRANDEN	28
Anf. 123	Statsrådet ANNA JOHANSSON (S)	28
Anf. 124	JESSICA ROSENCRANTZ (M)	29
Anf. 125	ROBERT HALEF (KD)	29

Anf. 126 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S).....	29	2016/17:40
Anf. 127 JESSICA ROSENCRANTZ (M)	30	2 juni
Anf. 128 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S).....	30	
Anf. 129 VICE ORDFÖRANDEN.....	30	
Anf. 130 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S).....	30	
§ 4 Transport, telekommunikation och energi	31	
Anf. 131 VICE ORDFÖRANDEN.....	31	
Anf. 132 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP)	31	
Anf. 133 VICE ORDFÖRANDEN.....	31	
Anf. 134 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP)	31	
Anf. 135 VICE ORDFÖRANDEN.....	32	
Anf. 136 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP)	32	
Anf. 137 JENS HOLM (V).....	33	
Anf. 138 TINA ACKETOFT (L)	33	
Anf. 139 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP)	33	
Anf. 140 VICE ORDFÖRANDEN.....	34	
Anf. 141 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP)	34	
Anf. 142 VICE ORDFÖRANDEN.....	34	
Anf. 143 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP)	34	
Anf. 144 VICE ORDFÖRANDEN.....	34	
Anf. 145 Statsrådet PETER ERIKSSON (MP)	34	